

A falu szereti múzeumát

REPÜLŐEMLÉKEK Az ország leggazdagabb, legteljesebb gyűjteménye

FOTÓ: TÓRÓK ANETT

A taszári múzeumi anyagban megtalálható az 1953 utáni sorállomány, a műszakiak, a tisztikar és a pilóták teljes ruhatára, felszerelése

Taszár nevének említése megkerülhetetlen, ha a honi repülésről esik szó. A légibázis méltatlan jelenét ismerjük, feltámadásában reménykedünk, az emlékeket azonban őrzi a falu, a repülőmúzeum gazdag gyűjteménye dicsőbb évtizedekről tanúskodik.

Katona Csongor

Az egyedülálló múzeumi anyag megteremtője, gondozója, megszállott gyűjtője, Kontsagh Sándor, 1965-ben sorkatonaként vonult be Taszárra. A légifényképész-szolgálatnál kapott beosztást, a repülőgépekről fotógéppuskával leadott lövések találati pontosságát ők igazolták. Aztán hivatásos állományba került, az elemző fedélzeti adatrögzítő egység vezetője lett. 1997-ben vonult nyugállományba, élete, hivatása azóta a múzeum. Az értékek megbecsülésének képességét helytörténész tanár szüleitől örökölte.

- Tulajdonképpen szolgálati feladatom volt az ezred életével kapcsolatos fotók, dokumentumok gyűjtése - szerénykedik Kontsagh Sándor. - Politikai előírásra emlékszóbat kellett kialakítani, ez szovjet mintára egyértelműen a pilóták népszerűsíté-

sét, ma úgy mondanánk: sztrólasát szolgálta. Nem voltam a híve a szelektálásnak, és összegyűjtöttem a légierő más szakágainak tevékenységéről készült fotókat is. A csapatászló története, a parancsnokváltások, a hadieszközök változása, a katapultáló pilóták, lezuhant gépek dokumentumai, az ezred életének eseményei kronologikusan követik egymást. Hősi halottaink tragédiájának rekvizitumait ládákban őrizzük, az nem kiállítási látványosság. A gyűjtemény kilencven százalékát a fotóim alkotják.

Helytörténeti anyagok vezeték be a kiállítást, az építkezések előtt végzett régészeti feltárások leleteit mutatják be, hangsúlyozva ezzel, hogy a múzeum Taszáré, a községé. 1928-ban sportrepülőter létesült itt, a trianoni tiltást kijátszva pilótákat képeztek. Az ebből az időből származó tárgyakat Szőrényi Emil parancsnok családja bocsátotta a múzeum rendelkezésére. Egy

század eleji repülőgép-alkatrész gödörásás közben került elő. 1938-tól a Magyar Királyi Légerő vette használatba a taszári mezőt, a III. Közfeldérítő Somogyi Bugylibicska Század állomásozott itt, néhány ruházati, felszerelési tárgy emlékeztet erre. 1953-tól, a katonai repülőter megnyitásától 1995 decemberéig, az amerikaiak megjelenéséig, a bázis minden fontos eseményét dokumentálja a kiállítás.

A repülőterhez hasonlóan hányatott sorsú a gyűjtemény is. A szovjet típusú emlékszóbatól kialakított múzeum anyagait ládákba szögezték az amerikai jelenlét idején. Távozásuk után újra helyükre kerültek a kiállítási tárgyak, ennek a bázis bezárása vetett véget. A Hadtörténeti Múzeum lett az értékes relikviák új tulajdonosa, hogy aztán hosszú huzavona után 2006. június 2-án remélhetően már végleges ott-hont kapjanak keletkezésük helyén, Taszáron. Magyarország leggazdagabb és legteljesebb re-

püléstörténeti gyűjteménye ez, különös értéke, hogy csak helyi tárgyakat tartalmaz. - Irigyellek benneteket... - mondta a megnyitón Kontsagh Sándornak a szolnoki múzeumigazgató.

Taszáron kezdetben volt néhány ellenzője, merthogy pénzbe kerül. De jóval többen voltak a segítőkészek. Harmincan-negyvenen serénykedtek a tárgyak mozgatásában, mikor Kontsagh Sándor és fia rendezni kezdte az anyagot. A dekorációért, függönyökért, szőnyegért sem kellett pénzt adni, összeadták a rávalót. Szinte naponta hoznak egy-egy újabb, kiállításra érdemes tárgyat. Taszár szereti múzeumát.

- Attól tartottam, hogy az új helyen a kiállított tárgyak látványa már nem váltja ki ugyanazt a torokszorító érzést a valaha itt szolgált látogatókból, mint azelőtt a kerítésen belül. Jó, hogy tévedtem, bizony nem egyszer látok legördülő, súlyos férfikönyveket. Elégedett lehetek, a huszonöt méteres folyosón, a hat teremben jól elrendezhető az anyagok - vallja be agályát és örömet Kocsak Sándor. Aztán pár pillanat gondolkodás után hozzáteszi: - De a repülőterről azt a hét gépet közelebb kell hozni a múzeumhoz, és egy tágas raktár is nagyon-nagyon kellene.

A látogatók igényéhez igazítják a nyitva tartást

HIVATALOS NYITVATARTÁSI idő nincs, de bármikor; munkaidő után is kinyitnak a kapuk, ha csoport vagy akár egy magányos kutató is előre jelzi látoga-

tási szándékát. Bejelentkezni az önkormányzat telefonszámán: (82) 575-025 lehet. Kontsagh Sándor a 06 (70) 380-64-41-es telefonon érhető el.